

Wtorek, 13 czerwca 2017 r.

P8_TA(2017)0254

Elementy składowe europejskiej polityki spójności na okres po roku 2020**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie elementów składowych europejskiej polityki spójności na okres po roku 2020 (2016/2326(INI))**

(2018/C 331/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 3, oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 4, 162, 174–178 i 349,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 („rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów”) ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących realizacji celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1080/2006 ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” ⁽⁴⁾,
- uwzględniając Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1302/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) w celu doprecyzowania, uproszczenia i usprawnienia procesu tworzenia takich ugrupowań oraz ich funkcjonowania ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1300/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1084/2006 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 ⁽⁷⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289.⁽³⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470.⁽⁴⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259.⁽⁵⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 303.⁽⁶⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 281.⁽⁷⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884.⁽⁸⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

Wtorek, 13 czerwca 2017 r.

- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 września 2016 r. zatytułowany „Śródkresowy przegląd/rewizja wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020. Budżet UE ukierunkowany na wyniki” (COM(2016)0603),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 grudnia 2015 r. zatytułowany „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych” (COM(2015)0639),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych: ocena sprawozdania na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2016 r. w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej – najlepsze praktyki i działania innowacyjne ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie przyspieszenia wdrażania polityki spójności ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 stycznia 2010 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz regionu naddunajskiego ⁽⁴⁾, swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2010 r. w sprawie strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego oraz roli makroregionów w przyszłej polityce spójności ⁽⁵⁾, swoją rezolucję z dnia 28 października 2015 r. w sprawie strategii UE dla regionu adriatycko-jońskiego ⁽⁶⁾ oraz swoją rezolucję z dnia 13 września 2016 r. w sprawie strategii UE na rzecz regionu alpejskiego ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie synergii na rzecz innowacyjności: europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, program ramowy „Horyzont 2020” oraz inne europejskie fundusze i programy unijne na rzecz innowacji ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 maja 2016 r. w sprawie nowych narzędzi rozwoju terytorialnego w polityce spójności na lata 2014–2020: zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT) i rozwój lokalny kierowany przez społeczność (CLLD) ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie dążenia do uproszczenia polityki spójności na lata 2014–2020 i ukierunkowania jej na wyniki ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 września 2015 r. w sprawie inwestycji na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia: wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 września 2015 r. w sprawie miejskiego wymiaru polityki UE ⁽¹²⁾,
- uwzględniając komunikaty Komisji i rezolucje Parlamentu w sprawie regionów najbardziej oddalonych, w szczególności rezolucję z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie roli polityki spójności w najbardziej oddalonych regionach Unii Europejskiej w kontekście strategii „Europa 2020” ⁽¹³⁾ oraz rezolucję z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie optymalnego rozwijania potencjału regionów najbardziej oddalonych poprzez tworzenie synergii między funduszami strukturalnymi i innymi programami Unii Europejskiej ⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0053.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0321.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0217.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 305 E z 11.11.2010, s. 14.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 351 E z 2.12.2011, s. 1.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0383.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0336.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0311.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0211.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0419.

⁽¹¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0308.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0307.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 258 E z 7.9.2013, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0133.

Wtorek, 13 czerwca 2017 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 października 2015 r. w sprawie polityki spójności i przeglądu strategii „Europa 2020”⁽¹⁾,
 - uwzględniając konkluzje i zalecenia grupy wysokiego szczebla monitorującej uproszczenia dla beneficjentów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych,
 - uwzględniając konkluzje Rady w sprawie sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 31 z 2016 r. pt. „Przeznaczenie co najmniej jednego na pięć euro w budżecie UE na działania w dziedzinie klimatu: mimo ambitnych prac istnieje poważne ryzyko, że cel nie zostanie osiągnięty”, przyjęte w dniu 21 marca 2017 r.,
 - uwzględniając wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 15 grudnia 2015 r.⁽²⁾ w sprawie wykładni art. 349 TFUE,
 - uwzględniając sprawozdanie specjalne nr 19/2016 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego: „Wykonywanie budżetu UE za pośrednictwem instrumentów finansowych – wnioski na przyszłość z okresu programowania 2007–2013”
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 22 lutego 2016 r. pt. „Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne i Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych – zapewnienie koordynacji, synergii i komplementarności”,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Budżetowej (A8-0202/2017),
- A. mając na uwadze, że polityka spójności UE wywodzi się z TUE i TFUE oraz jest wyrazem solidarności UE jako jednej z fundamentalnych zasad Unii, realizowanej przez wypełnianie celu traktatowego, jakim jest zmniejszanie dysproporcji regionalnych i promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej wszystkich regionów w UE;
- B. mając na uwadze, że funkcjonowanie UE jako „narzędzia konwergencji” zostało wstrzymane po roku 2008, co spowodowało zwiększenie się rozbieżności występujących między państwami członkowskimi i wewnątrz państw członkowskich, a także pogłębianie się nierówności społecznych i gospodarczych w całej UE; przypomina, że polityka spójności na szczeblu europejskim jest bardzo skuteczna, szczególnie w zakresie wspierania różnych form współpracy terytorialnej, i w związku z tym pozostaje – w wymiarze gospodarczym, społecznym i terytorialnym – pilnie niezbędną polityką łączącą konkretne potrzeby danego terytorium z priorytetami UE oraz osiąga konkretne wyniki w terenie z korzyścią dla wszystkich obywateli;
- C. mając na uwadze, że polityka spójności pozostaje główną, wysoce skuteczną i cenioną ogólnounijną polityką inwestycyjną i rozwojową na rzecz tworzenia trwałych miejsc pracy oraz pobudzania inteligentnego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu po roku 2020, szczególnie w obliczu gwałtownego spadku inwestycji publicznych i prywatnych w wielu państwach członkowskich oraz skutków globalizacji; przypomina, że polityka spójności odegrała istotną rolę w kontekście ograniczeń makroekonomicznych i budżetowych i wykazała znaczną zdolność reagowania w tym zakresie;
- D. mając na uwadze, że ostatnia reforma polityki spójności z 2013 r. była gruntowna i szeroko zakrojona oraz spowodowała przeniesienie punktu ciężkości tej polityki z jednej strony na podejście ukierunkowane na wyniki, koncentrację tematyczną, skuteczność i efektywność, a z drugiej – na zasady takie jak zasada partnerstwa, wielopoziomowego sprawowania rządów, inteligentnej specjalizacji i podejścia uwzględniającego specyfikę lokalną;
- E. mając na uwadze, że odnowiona polityka spójności spowodowała stopniowe odejście od dużych projektów infrastrukturalnych na rzecz projektów opartych na pobudzaniu gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- F. mając na uwadze, że zasady te należy utrzymać i umocnić po roku 2020 dla zapewnienia ciągłości, widoczności, pewności prawa, dostępności i przejrzystości realizacji polityki;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0384.

⁽²⁾ ECLI:EU:C:2015:813.

Wtorek, 13 czerwca 2017 r.

- G. mając na uwadze, że w celu zapewnienia powodzenia polityki spójności na okres po roku 2020 ważne jest zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów tej polityki i organów nią zarządzających, aby znaleźć właściwą równowagę między podejściem zorientowanym na wyniki a poziomem kontroli i weryfikacji w celu zwiększenia proporcjonalności, wprowadzenia zróżnicowania w realizacji programów oraz uproszczenia zasad i procedur, które obecnie są często postrzegane jako zbyt skomplikowane;
- H. mając na uwadze, że elementy te – w połączeniu z koncepcją zintegrowanej polityki i zasadą partnerstwa – ilustrują wartość dodaną polityki spójności;
- I. mając na uwadze, że coraz większe ograniczenia zarówno budżetu UE, jak i budżetów krajowych, oraz konsekwencje Brexitu nie powinny doprowadzić do osłabienia polityki spójności UE; w związku z powyższym apeluje do negocjatorów UE i Zjednoczonego Królestwa o rozważenie zalet i wad dalszego uczestnictwa Zjednoczonego Królestwa w programach europejskiej współpracy terytorialnej;
- J. mając na uwadze, że polityka spójności już obecnie dotyczy bardzo szerokiej gamy wyzwań związanych z jej celami ustanowionymi w traktatach i nie można oczekiwać, że z takim samym lub nawet mniejszym budżetem sprosta ona wszystkim nowym wyzwaniom, przed jakimi UE stanie po roku 2020, choć może ona wywrzeć większy wpływ, jeśli zapewni się państwom członkowskim, regionom i miastom większą elastyczność, tak aby wspierać nowe wyzwania polityczne;

Wartość dodana polityki spójności UE

1. zdecydowanie sprzeciwia się wszelkim scenariuszom dla UE-27 na okres do roku 2025, ujętym w Białej księdze w sprawie przyszłości Europy, które zakładają zmniejszenie zakresu działań UE w odniesieniu do polityki spójności; przeciwnie, zachęca Komisję do przedstawienia kompleksowego wniosku ustawodawczego dotyczącego zdecydowanej i skutecznej polityki spójności na okres po roku 2020;
2. podkreśla, że wzrostu gospodarczego oraz konwergencji regionalnej, gospodarczej i społecznej nie można osiągnąć bez dobrego zarządzania, współpracy, wzajemnego zaufania między wszystkimi zainteresowanymi stronami i skutecznego zaangażowania partnerów na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, jak określono w zasadzie partnerstwa (art. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów); ponownie podkreśla, że przyjęty w polityce spójności UE system zarządzania dzielonego zapewnia UE unikalne narzędzie pozwalające odnieść się bezpośrednio do obaw obywateli związanych z wyzwaniami wewnętrznymi i zewnętrznymi; uważa, że zarządzanie dzielone, które jest oparte na zasadzie partnerstwa, wielopoziomym sprawowaniu rządów oraz koordynacji różnych szczebli administracyjnych, ma istotne znaczenie dla zapewnienia większego zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron we wdrażanie polityki i odpowiedzialności za nie;
3. podkreśla stymulujące skutki polityki spójności oraz zwraca uwagę na wnioski, jakie mogą wyciągnąć administracja, beneficjenci i zainteresowane strony; podkreśla podejście horyzontalne i przekrojowe w polityce spójności, jako polityce inteligentnej, zrównoważonej i pluralistycznej, która stanowi ramy służące mobilizacji i koordynowaniu działań podmiotów krajowych i podmiotów niższego szczebla oraz ramy bezpośredniego zaangażowania tych podmiotów we współpracę na rzecz osiągnięcia unijnych priorytetów za pośrednictwem współfinansowanych projektów; w związku z powyższym wzywa do optymalnej koordynacji i współpracy między dyrekcją generalną Komisji odpowiedzialną za politykę spójności a innymi dyrekcjami generalnymi, a także z władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi;
4. ubolewa z powodu późnego przyjęcia kilku programów operacyjnych oraz późnego wyznaczenia organów zarządzających w niektórych państwach członkowskich w obecnym okresie programowania; z zadowoleniem przyjmuje pierwsze oznaki przyspieszonego wdrażania programów operacyjnych zaobserwowane w 2016 r.; apeluje do Komisji o to, by kontynuowała działania grupy zadaniowej ds. lepszego wdrażania w celu wspierania wdrażania i określenia przyczyn opóźnień, a także w celu przedstawienia propozycji praktycznych sposobów i środków służących uniknięciu takich problemów na początku następnego okresu programowania; zdecydowanie zachęca wszystkie zaangażowane strony do dalszej poprawy i przyspieszenia wdrażania bez powodowania zatorów;
5. zwraca uwagę na niedoskonałości systemu planowania finansowego i wykonania budżetu, które doprowadziły do nagromadzenia niezapłaconych rachunków i spowodowały bezprecedensowe zaległości, które przeszły z ostatnich wieloletnich ram finansowych do obecnych; apeluje do Komisji o przedstawienie propozycji ustrukturyzowanego rozwiązania w celu zaradzenia takim problemom przed końcem obowiązujących wieloletnich ram finansowych oraz w celu zapobieżenia wystąpieniu ich następstw w kolejnych wieloletnich ramach finansowych; podkreśla, że poziom środków na płatności musi dorównywać zobowiązaniom podjętym w przeszłości, zwłaszcza pod koniec okresu, kiedy liczba napływających z państw członkowskich wniosków o płatności zazwyczaj znacznie wzrasta;

Wtorek, 13 czerwca 2017 r.

6. dostrzega, że w niektórych państwach członkowskich stosowanie zasady partnerstwa doprowadziło do zacieśnienia współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, jednak nadal istnieje możliwość poprawy w celu zapewnienia rzeczywistego zaangażowania na wczesnym etapie wszystkich zainteresowanych stron, w tym przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, z myślą o zapewnieniu większej odpowiedzialności i widoczności we wdrażaniu polityki spójności, bez zwiększania obciążeń administracyjnych czy powodowania opóźnień; podkreśla, że zaangażowanie zainteresowanych stron należy utrzymać zgodnie z podejściem polegającym na wielopoziomowym sprawowaniu rządów; uważa, że w przyszłości należy w dodatkowo wzmocnić zasadę partnerstwa oraz kodeks postępowania, np. w drodze wprowadzenia jasnych minimalnych wymogów dotyczących zaangażowania partnerów;

7. podkreśla, że chociaż polityka spójności złagodziła skutki niedawnego kryzysu gospodarczego i finansowego w UE oraz skutki polityki wyrzeczeń, utrzymują się duże dysproporcje regionalne, a także różnice w poziomie konkurencyjności i nierówności społeczne; wzywa do wzmocnienia działań w dążeniu do ograniczania tych dysproporcji i zapobiegania pojawieniu się nowych rozbieżności we wszystkich rodzajach regionów, a jednocześnie do utrzymania i ugruntowania wsparcia dla regionów, tak by sprzyjać współodpowiedzialności za tę politykę we wszystkich rodzajach regionów oraz osiągnąć unijne cele w całej Unii; uważa w związku z powyższym, że należy poświęcić więcej uwagi zwiększeniu odporności europejskich regionów na nagłe wstrząsy;

8. zwraca uwagę, że współpraca terytorialna we wszystkich formach, w tym jako strategia makroregionalna, której potencjał nie został dotychczas w pełni wykorzystany, stanowi przełożenie koncepcji współpracy politycznej regionów i obywateli oraz koordynacji między nimi ponad granicami państw w obrębie UE; podkreśla wartość polityki spójności w rozwiązywaniu wyzwań nieodłącznie towarzyszących wyspom, regionom transgranicznym i wysuniętym najbardziej na północ regionom słabo zaludnionym, zgodnie z art. 174 TFUE, regionom najbardziej oddalonym, określonym w art. 349 i 355 TFUE, którym przysługuje specjalny status i w przypadku których specjalne narzędzia i finansowanie należy utrzymać po roku 2020, a także regionom peryferyjnym;

9. zwraca uwagę, że europejska współpraca terytorialna jest jednym z ważnych celów polityki spójności na lata 2014–2020, który stanowi znaczną wartość dodaną wśród celów UE, zachęca do solidarności między regionami UE oraz z jej sąsiadami oraz ułatwia wymianę doświadczeń i przekazywanie dobrych praktyk, np. poprzez standaryzację dokumentów; zwraca uwagę na potrzebę dalszego prowadzenia współpracy transgranicznej, ponadnarodowej i międzyregionalnej w ramach dążenia do wzmocnienia spójności terytorialnej zgodnie z art. 174 TFUE; uważa, że powinna ona pozostać ważnym instrumentem działań po roku 2020; podkreśla jednak, że obecny budżet europejskiej współpracy terytorialnej nie odpowiada olbrzymim wyzwaniom, przed którymi stają programy Interreg, ani nie wspiera skutecznie współpracy transgranicznej; wzywa zatem do znacznego zwiększenia budżetu przeznaczanego na europejską współpracę terytorialną w następnym okresie programowania;

10. zwraca uwagę na znaczenie bieżącego programu współpracy Interreg Europa dla europejskich organów publicznych w ułatwianiu wymiany doświadczeń i przekazywaniu dobrych praktyk; sugeruje, by zwiększyć możliwości finansowania w kolejnym programie Interreg Europa w okresie po roku 2020, tak by umożliwić inwestycje w praktyczne projekty pilotażowe i projekty demonstracyjne, także z uwzględnieniem udziału zainteresowanych stron z całej Europy;

Struktura polityki spójności po roku 2020 – ciągłość i obszary wymagające poprawy

11. podkreśla, że obecna kategoryzacja regionów, przeprowadzone reformy, takie jak koncentracja tematyczna, oraz ramy wykonania dowiodły wartości polityki spójności; zwraca się do Komisji o przedstawienie pomysłów na większą elastyczność we wdrażaniu budżetu UE jako całości; jest zdania, że stworzenie rezerwy jest interesującym rozwiązaniem w tym kontekście w celu podjęcia działań w razie istotnych nieprzewidzianych zdarzeń w okresie programowania oraz w celu ułatwienia przeformułowania programów operacyjnych, tak by dostosować inwestycje w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych do zmieniających się potrzeb każdego regionu, a także w celu zajęcia się wpływem globalizacji na szczeblu regionalnym i lokalnym, jednak bez negatywnego wpływu na inwestycje w ramach polityki spójności ani bez wpływu na strategiczną orientację, cele długoterminowe oraz pewność i stabilność planowania programów wieloletnich dla władz regionalnych i lokalnych;

12. uznaje wartość warunków wstępnych – w szczególności warunku dotyczącego strategii w dziedzinie badań i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3) – które nadal wspierają strategiczne programowanie w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz które doprowadziły do większego ukierunkowania na wykonanie; zwraca uwagę, że warunki wstępne umożliwiają europejskim funduszom strukturalnym i inwestycyjnym skuteczne wspieranie osiągania celów Europy na okres po roku 2020 bez uszczerbku dla realizacji celów polityki spójności określonych w traktacie;

Wtorek, 13 czerwca 2017 r.

13. sprzeciwia się warunkowości makroekonomicznej i podkreśla, że powiązanie polityki spójności z procesami zarządzania gospodarką w ramach europejskiego semestru musi być zrównoważone, wzajemne i nie może powodować sankcji dla zainteresowanych stron; popiera dalsze uznawanie wymiaru terytorialnego, które mogłoby być korzystne dla europejskiego semestru, co oznacza, że cele zarządzania gospodarką i cele polityki spójności, tj. spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna, a także zrównoważony wzrost gospodarczy, zatrudnienie i ochrona środowiska powinny być rozpatrywane przy zastosowaniu zrównoważonego podejścia;

14. uważa, że ponieważ fundusze polityki spójności mają za zadanie pobudzanie inwestycji, wzrostu i zatrudnienia w całej UE, w siódmym sprawozdaniu w sprawie spójności Komisja powinna przeanalizować w bliskiej współpracy z rządami państw członkowskich, w jaki sposób rozwiązać kwestię wpływu tych inwestycji na deficyty budżetowe tych rządów;

15. zwraca uwagę, że zwiększenie zdolności administracyjnych i instytucjonalnych – a w konsekwencji wzmocnienie agencji krajowych i regionalnych we wspieraniu inwestycji – w zakresie programowania, wdrażania i oceny programów operacyjnych, jak również w zakresie jakości szkolenia zawodowego w państwach członkowskich i regionach, ma kluczowe znaczenie dla terminowej i pomyślnej realizacji polityki spójności, a także dla stosowania wyższych standardów konwergencji; podkreśla w tym kontekście znaczenie inicjatywy „Taiex Regio Peer 2 Peer”, która umożliwi poprawę zdolności administracyjnych i instytucjonalnych oraz przyczynia się do lepszych wyników inwestycji UE;

16. podkreśla potrzebę uproszczenia ogólnego systemu zarządzania w polityce spójności na wszystkich szczeblach zarządzania, poprzez ułatwienie programowania, zarządzania i oceny programów operacyjnych, tak aby zwiększyć jego dostępność, elastyczność i skuteczność; w tym kontekście zwraca uwagę na znaczenie przeciwdziałania zjawisku nadmiernie rygorystycznego wdrażania przepisów w państwach członkowskich; zwraca się do Komisji o zwiększenie możliwości w zakresie e-spójności i określonych rodzajów wydatków, takich jak standardowe skale kosztów jednostkowych i kwoty ryczałtowe, na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, a także o wprowadzenie cyfrowej platformy lub punktów kompleksowej obsługi w celu informowania wnioskodawców i beneficjentów; popiera dotychczasowe wnioski i zalecenia przyjęte przez grupę wysokiego szczebla monitorującą uproszczenia dla beneficjentów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz zwraca się do państw członkowskich o wdrożenie tych zaleceń;

17. zwraca się do Komisji o zastanowienie się nad rozwiązaniami opartymi na zasadach proporcjonalności i zróżnicowania we wdrażaniu programów, przy uwzględnieniu ryzyka, obiektywnych kryteriów i pozytywnych zachęt do realizacji programów, ich skali i zdolności administracyjnej, szczególnie w odniesieniu do wielopoziomowości audytów – które powinny być skoncentrowane na zwalczaniu nieprawidłowości, a dokładniej oszustw i korupcji – i liczby kontroli, w celu osiągnięcia większej harmonizacji polityki spójności, polityki konkurencji i innych dziedzin polityki unijnej, a także w odniesieniu do możliwości wprowadzenia jednolitego zbioru przepisów dla wszystkich europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, aby uczynić finansowanie bardziej skutecznym, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki każdego z funduszy;

18. wzywa Komisję, aby z myślą o zapewnieniu faktycznego uproszczenia i w porozumieniu z organami zarządzającymi programami krajowymi i regionalnymi przygotowała wykonalny plan rozszerzenia systemu kosztów uproszczonych na EFRR, również zgodnie z wnioskiem dotyczącym rozporządzenia zbiorczego zmieniającego zasady finansowe mające zastosowanie do budżetu;

19. uważa, że dotacje powinny pozostać podstawową formą finansowania w ramach polityki spójności; zwraca jednak uwagę na rosnące znaczenie instrumentów finansowych; zwraca uwagę, że pożyczki, kapitał lub gwarancje mogą odgrywać uzupełniającą rolę, ale należy z nich korzystać z zachowaniem ostrożności, na podstawie właściwej oceny ex-ante, a dotacje powinny być uzupełnianie wyłącznie w przypadkach, gdy takie instrumenty finansowe wykazują wartość dodaną i mogą mieć efekt mnożnikowy poprzez zdobycie dodatkowego wsparcia finansowego, przy uwzględnieniu dysproporcji regionalnych oraz różnorodności praktyk i doświadczeń;

20. podkreśla znaczenie wsparcia udzielanego przez Komisję, EBI i państwa członkowskie władzom lokalnym i regionalnym w zakresie innowacyjnych instrumentów finansowych udzielanych za pośrednictwem platform takich jak fi-compass lub przez zapewnienie zachęt dla beneficjentów; przypomina, że instrumenty te nie są dostosowane do wszystkich rodzajów interwencji w ramach polityki spójności; uważa, że wszystkie regiony powinny mieć możliwość dobrowolnego decydowania o wdrażaniu instrumentów finansowych zgodnie z ich potrzebami; sprzeciwia się jednak wiążącym ilościowym celom w zakresie stosowania instrumentów finansowych i podkreśla, że wykorzystywanie instrumentów finansowych na większą skalę nie powinno prowadzić do zmniejszenia ogólnego budżetu Unii;

Wtorek, 13 czerwca 2017 r.

21. wzywa Komisję do zapewnienia większych synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi a innymi funduszami i programami Unii, w tym EFIS, oraz do informowania o nich, a także do ułatwiania wdrażania operacji wielofunduszowych; podkreśla, że EFIS nie powinien osłabiać spójności strategicznej, koncentracji terytorialnej i długoterminowej perspektywy programowania polityki spójności i nie powinien zastępować czy wypierać dotacji ani służyć zastąpieniu lub ograniczeniu budżetu przeznaczanego na europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne; nalega na rzeczywiste przestrzeganie zasady dodatkowości środków tego funduszu; wzywa do ustanowienia jasnych rozgraniczeń między EFIS a polityką spójności, a także do zapewnienia możliwości ich łączenia oraz ułatwionego korzystania bez ich mieszania, co może sprawić, że struktura finansowania stanie się bardziej atrakcyjna, tak by dobrze wykorzystał ograniczone zasoby UE; uważa, że niezbędna jest harmonizacja przepisów w przypadku działań finansowanych z wielu funduszy, a także jasna strategia komunikacyjna na temat istniejących możliwości finansowania; w związku z powyższym zachęca Komisję do opracowania zestawu narzędzi dla beneficjentów;

22. zachęca Komisję do zastanowienia się nad opracowaniem dodatkowego zestawu wskaźników uzupełniających wskaźnik PKB, który pozostaje główną uznaną i wiarygodną metodą sprawiedliwego przydzielania środków z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych; uważa, że w związku z powyższym należy ocenić i rozważyć użycie wskaźnika postępu społecznego lub wskaźnika demograficznego, aby zapewnić całościowy obraz rozwoju regionalnego; uważa, że takie wskaźniki mogłyby stanowić lepszą odpowiedź na nowe pojawiające się rodzaje nierówności między regionami UE; ponadto podkreśla znaczenie wskaźników wyników z myślą o wzmocnieniu ukierunkowania polityki na wyniki i efektywność;

23. wzywa Komisję do rozważenia środków służących rozstrzygnięciu kwestii krajowego finansowania projektów w ramach polityki spójności pod kątem problemu, z jakim zmagają się władze lokalne i regionalne w wysoce scentralizowanych państwach członkowskich, które nie mają wystarczających zdolności fiskalnych oraz finansowych i doświadczają poważnych trudności we współfinansowaniu projektów, a często także w opracowywaniu dokumentacji projektowej, z powodu braku dostępnych zasobów finansowych, co prowadzi do mniejszego wykorzystania polityki spójności;

24. zachęca Komisję do rozważenia możliwości wykorzystania poziomu NUTS III jako klasyfikacji regionów w polityce spójności w odniesieniu do niektórych wybranych priorytetów;

Obszary polityki o kluczowym znaczeniu dla zmodernizowanej polityki spójności po roku 2020

25. podkreśla znaczenie EFS, gwarancji dla młodzieży oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, szczególnie w zwalczaniu bezrobocia długotrwałego i bezrobocia młodzieży w UE – będącego w obydwu przypadkach na najwyższym jak dotychczas poziomie – szczególnie w regionach słabiej rozwiniętych, w regionach najbardziej oddalonych i w regionach, które najbardziej ucierpiały z powodu kryzysu; podkreśla kluczową rolę MŚP w tworzeniu nowych miejsc pracy – tj. 80 % miejsc pracy w Unii – oraz w promowaniu innowacyjnych sektorów gospodarki, takich jak gospodarka cyfrowa i gospodarka niskoemisyjna;

26. uważa, że w polityce spójności w okresie po roku 2020 należy nadal podejmować działania w zakresie opieki nad osobami szczególnie narażonymi i marginalizowanymi, niwelowania rosnących nierówności i budowania solidarności; zauważa pozytywny wpływ inwestycji w edukację, szkolenie i kulturę pod względem wartości dodanej w dziedzinie spraw socjalnych i zatrudnienia; wskazuje ponadto na potrzebę utrzymania włączenia społecznego, w tym w ramach wydatków z EFS uzupełnionych inwestycjami z EFRR w tej dziedzinie;

27. proponuje, by lepiej wykorzystać europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne do reagowania w obliczu przemian demograficznych oraz przeciwdziałania regionalnym i lokalnym skutkom tych zmian; jest zdania, że w regionach borykających się z problemami takimi jak wyludnienie europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne powinny być optymalnie ukierunkowane na tworzenie miejsc pracy i wzrost gospodarczy;

28. zwraca uwagę na rosnące znaczenie agendy terytorialnej i udanych partnerstw miejsko-wiejskich, jak również na wzorcową rolę inteligentnych miast jako mikrokosmosów i katalizatorów innowacyjnych rozwiązań pozwalających sprostać wyzwaniom regionalnym i lokalnym;

29. z zadowoleniem przyjmuje pakt amsterdamski oraz większe uznanie roli miast i obszarów miejskich w tworzeniu polityki europejskiej i domaga się skutecznego wdrożenia przewidzianej w pakcie metody pracy opartej na współpracy za pośrednictwem partnerstw; oczekuje, że wyniki zostaną uwzględnione w przyszłej polityce UE na okres po roku 2020;

Wtorek, 13 czerwca 2017 r.

30. zwraca uwagę na wzmocniony miejski wymiar polityki spójności w postaci przepisów szczegółowych dotyczących zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz innowacyjnych działań na obszarach miejskich; uważa, że ten aspekt należy dodatkowo rozwinąć i wzmocnić finansowo w okresie po 2020 r., oraz że należy zintensyfikować przekazanie kompetencji na niższe szczeble; zachęca Komisję do lepszej koordynacji między poszczególnymi środkami dotyczącymi miast w celu zwiększenia bezpośredniego wsparcia dla samorządów lokalnych w ramach polityki spójności przez zapewnienie finansowania i indywidualnie dostosowanych instrumentów rozwoju terytorialnego; podkreśla przyszłą rolę narzędzi rozwoju terytorialnego, takich jak rozwój lokalny kierowany przez społeczność i zintegrowane inwestycje terytorialne;

31. popiera zobowiązania UE podjęte w ramach porozumienia klimatycznego z Paryża; przypomina w związku z powyższym zatwierdzony przez wszystkie instytucje UE cel wydatkowania co najmniej 20 % budżetu UE na działania związane ze zmianą klimatu i podkreśla, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne odgrywają kluczową rolę w tym zakresie i że należy nadal zapewniać jak największą skuteczność ich wykorzystania do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, a także do rozwoju zielonych gospodarek i energii ze źródeł odnawialnych; uznaje, że niezbędne jest usprawnienie systemu monitorowania i śledzenia wydatków w dziedzinie klimatu; podkreśla potencjał europejskiej współpracy terytorialnej w tym zakresie, a także rolę miast i regionów w ramach agendy miejskiej;

32. zwraca uwagę, że RIS3 wzmacnia regionalne ekosystemy innowacji; podkreśla, że badania, innowacje i postęp technologiczny powinny nadal odgrywać wiodącą rolę, aby umożliwić UE konkurencyjność w skali światowej; uważa, że model inteligentnej specjalizacji powinien stać się jednym z głównych podejść stosowanych w polityce spójności po 2020 r. poprzez zachęcanie do współpracy między różnymi regionami, obszarami miejskimi i wiejskimi oraz poprzez wspieranie rozwoju gospodarczego UE, tworzenie synergii między ponadnarodowymi RIS3 i globalnymi klastrami; przypomina o realizowanym projekcie pilotażowym „Schody ku doskonałości” (S2E), który w dalszym ciągu przyczynia się do wsparcia regionów w zakresie rozwoju i wykorzystywania synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, programem „Horyzont 2020” i innymi unijnymi programami finansowania; w związku z powyższym uważa, że należy podjąć dalsze działania, by zapewnić maksymalną synergię w celu dalszego wzmocnienia inteligentnej specjalizacji i innowacji po roku 2020;

33. podkreśla, że większa widoczność polityki spójności ma zasadnicze znaczenie dla zwalczania eurosceptycyzmu i może przyczynić się do odzyskania pewności i zaufania obywateli; podkreśla fakt, że w celu lepszego wyekspozowania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych należy położyć większy nacisk na treść i wyniki programów realizowanych w ich ramach, zarówno przy zastosowaniu podejścia odgórnego, jak i oddolnego, umożliwiając udział zainteresowanych stron i odbiorców, którzy mogą pełnić rolę skutecznego kanału rozpowszechniania informacji na temat osiągnięć polityki spójności; ponadto wzywa Komisję, państwa członkowskie, regiony i miasta do skuteczniejszego informowania o wymiernych wynikach polityki spójności, które wnoszą wartość dodaną w codzienne życie obywateli UE; domaga się, by w ramach określonego budżetu przeznaczanego na pomoc techniczną nadal prowadzono działania komunikacyjne, w stosownych przypadkach aż do momentu, gdy po zakończeniu realizacji projektu jego wyniki staną się wyraźnie widoczne;

Perspektywy

34. wzywa do promowania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz solidarności w całej UE, a także do ukierunkowania unijnych funduszy na wzrost, zatrudnienie i konkurencyjność, które należy uznać za priorytet w programie UE; apeluje również o przeciwdziałanie w dalszym ciągu nierównościom regionalnym, ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, a także o zwalczanie dyskryminacji; uznaje, że oprócz osiągania celów nakreślonych w traktatach, polityka spójności powinna nadal służyć jako narzędzie osiągania unijnych celów politycznych, a w konsekwencji powinna przyczynić się do większej znajomości jej wyników i pozostać główną polityką inwestycyjną Unii dostępną we wszystkich regionach;

35. ponownie podkreśla, że nastał najwyższy czas, aby przygotować politykę spójności UE na okres po roku 2020, aby zapewnić skuteczność jej realizacji od samego początku nowego okresu programowania; apeluje zatem, by przygotowanie przez Komisję nowych ram prawnych rozpoczęło się we właściwym czasie, a mianowicie wkrótce po przedstawieniu i przetłumaczeniu na języki urzędowe wniosku Komisji dotyczącego następnych WRF; ponadto wzywa do terminowego przyjęcia wszystkich wniosków ustawodawczych dotyczących przyszłej polityki spójności, a także do przedstawienia wytycznych dotyczących zarządzania i kontroli przed rozpoczęciem nowego okresu programowania, bez mocy wstecznej; podkreśla, że opóźnione wdrożenie programów operacyjnych ma wpływ na skuteczność polityki spójności;

36. zwraca uwagę, że główne elementy obecnych ram prawnych polityki spójności należy utrzymać po roku 2020 w połączeniu z udoskonaloną, wzmocnioną i łatwo dostępną polityką ukierunkowaną na wyniki oraz przy zapewnieniu lepszego informowania obywateli o wartości dodanej tej polityki;

Wtorek, 13 czerwca 2017 r.

37. w kontekście wniosku Komisji 2016/0282(COD) podkreśla, że przyjmowanie migrantów i uchodźców w ramach udzielania im ochrony międzynarodowej oraz ich integracja społeczna i gospodarcza wymagają przyjęcia spójnego ponadnarodowego podejścia, które należy również uwzględnić w ramach obecnej i przyszłej polityki spójności UE;

38. podkreśla znaczenie stabilności przepisów; wzywa Komisję, aby przy opracowywaniu przepisów wykonawczych dotyczących polityki spójności w kolejnych WRF zadbała o to, by zmiany były minimalne; jest przekonany o konieczności utrzymania na odpowiednim poziomie, a nawet zwiększenia części budżetu UE przeznaczanej na politykę spójności po roku 2020, w obliczu złożonych wyzwań wewnętrznych i zewnętrznych, którymi trzeba będzie się zająć w ramach tej polityki w świetle jej celów; uważa, że żadne okoliczności, w tym Brexit, nie mogą osłabić tej polityki oraz że w przyszłości w budżecie UE nie należy zmniejszać przeznaczanych na nią środków poprzez ich przesunięcie z przeznaczeniem na nowe wyzwania; podkreśla ponadto wieloletni charakter polityki spójności i wzywa do utrzymania siedmioletniego okresu programowania lub wprowadzenia okresu programowania wynoszącego 5+5 lat, przy czym należy przewidzieć obowiązkowy przegląd śródkresowy;

39. apeluje o sprawne przyznawanie rezerwy na wykonanie; zwraca uwagę, że czas pomiędzy wykonaniem a uwolnieniem rezerwy jest zbyt długi, przez co ogranicza się skuteczność rezerwy; ponagla Komisję, by umożliwiła państwom członkowskim uruchomienie możliwości użycia rezerwy na wykonanie niezwłocznie po zakończeniu przeglądu;

40. wskazuje w tym kontekście na konieczność priorytetowego traktowania agendy cyfrowej, włącznie z przygotowaniem niezbędnej infrastruktury i zaawansowanych rozwiązań technologicznych, w ramach polityki spójności, w szczególności w następnym okresie finansowania; zwraca uwagę, że przemianom w sektorze telekomunikacji muszą w każdym razie towarzyszyć odpowiednie szkolenia, które również powinny być wspierane w ramach polityki spójności;

o

o o

41. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, jak również państwom członkowskim i ich parlamentom, a także Komitetowi Regionów.
